NORAKSTS

Lieta Nr. A 42 5400 06
Lietvedības Nr. A 1274-08/8

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 30.maijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis M.Birkmanis,

piedaloties pieteicējam *G.Ē.*,
atbildētājas – Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Rīgas domes pilnvarotajai pārstāvei Loretai Skaburskai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *G.Ē.* pieteikumā par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 13.septembra lēmuma Nr.D57 31-10 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 29.augustā Rīgas pašvaldības policijas Latgales priekšpilsētas pārvaldes Sabiedriskās kārtības sniegšanas inspektors *A.R.* sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.1.4.41375 par to, ka 2006.gada 28.augustā plkst.21:52, Rudens ielā 8, Rīgā, tika konstatēts, ka *G.Ē.* patvaļīgi apejot 1995.gada 12.oktobra likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 19.panta pirmajā un otrajā daļā noteikto kārtību, neielaida dzīvoklī Nr.5 savu sievu *I.Ē.* un nepilngadīgo meitu *E.Ē.*, kuras Rudens ielā 8 dzīvoklī Nr.5, Rīgā (turpmāk – Dzīvoklis) ir deklarējušas savu dzīves vietu, līdz ar ko ir izdarīts pārkāpums pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 176.panta.

Rīgas domes Administratīvā komisija ar 2006.gada 13.septembra lēmumu Nr.D57 31-10 *G.Ē.* atzinusi par vainīgu LAPK 176.pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā un sodījusi ar naudas sodu Ls 60 apmērā.

[2] 2006.gada 27.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *G.Ē.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 13.septembra lēmuma Nr.D57 31-10 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu. Pieteikumā pieteicējs lūdz tiesu atcelt Lēmumu, pamatojoties uz tālāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējs uzskata, ka, pieņemot Lēmumu, atbildētāja nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 9.pantu - administratīvo aktu var pamatot ar faktiem, kuri nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem, kā arī

Administratīvā procesa likuma 14.[1] pantu - iestāde, pieņemot lēmumu, ievēro objektivitāti un dod procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt viedokli un iesniegt pierādījumus.

[2.2] Atbildētāja nepamatoti atzinusi, ka pieteicējs neievēro likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 19.panta pirmās daļas prasības. Turklāt atbildētāja atstājusi bez ievērības pieteicēja paskaidrojumus, ka tiesā ierosināta lieta par pieteicēja laulības šķiršanu un ka no 2004.gada novembra pieteicējam un *I.Ē.* nav kopīgas saimniecības. Pieteicējs norāda, ka minētā likuma 18.pants dod skaidrojumu, ka par dzīvokļa īpašnieka ģimenes locekļiem likuma izpratnē atzīstams laulātais, abu laulāto bērni, kamēr viņi dzīvo nedalītā saimniecībā.

[2.3] Pieteicējs iesniedzis prasības pieteikumu tiesā par *I.Ē.* Dzīvokļa lietošanas tiesību izbeigšanu, norādot, ka laulātie dzīvo šķirti. *I.Ē.* jau vairāk nekā gadu nedzīvo Dzīvoklī un ir izvēlējusies sev citu dzīves vietu.

[3] 2006.gada 6.novembra rakstveida paskaidrojumā (*lietas 22.lapa*) atbildētāja norādījusi, ka pieteikumu neatzīst, atsaucoties uz pārsūdzētajā Lēmumā ietverto pamatojumu.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu, balstoties uz tajā norādītajiem argumentiem.

[5] Atbildētāja - Rīgas domes pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu atzina.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[7] Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 103.pantā noteikts tiesas pienākums, izskatot administratīvo lietu, pārbaudīt iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu un lietderības apsvērumus iestādes rīcības brīvības ietvaros. Administratīvā akta tiesiskums tiek vērtēts, pārbaudot, vai iestāde to izdodot, rīkojusies saskaņā ar materiālajām un procesuālajām normām. Lietderības apsvērumi tiek vērtēti, pārbaudot, vai administratīvais akts izdots pamatoti un vai tas pārlieku neierobežo personas intereses, samērojot tās ar sabiedrības interešu aizsardzību.

Administratīvā akta, ar kuru uzlikts administratīvais sods, izdošana saistīta arī ar LAPK noteiktā procesa ievērošanu.

[8] Saskaņā ar LAPK 9.panta pirmo daļu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai

sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Savukārt LAPK 210.panta pirmā daļa paredz pašvaldību administratīvo komisiju tiesības izskatīt LAPK 176.pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas.

[9] LAPK 176.pants ir ietverts četrpadsmitajā nodaļā „Administratīvie pārkāpumi, kas apdraud noteikto pārvaldes kārtību".

Saskaņā ar LAPK 176.pantu par patvarību, tas ir, kādas darbības izdarīšanu patvaļīgi, apejot likumā noteikto kārtību, ja šī patvarība nav saistīta ar ievērojama zaudējuma nodarīšanu, – uzliek naudas sodu līdz 250 latiem.

Patvarība, patvaļa izpaužas kādas darbības izdarīšanā, apejot normatīvajā aktā noteikto kārtību, ja šīs darbības apstrīd valsts, pašvaldība vai kāda cita fiziska vai juridiska persona (*Juridisko terminu vārdnīca, Nordik, Rīga, 1998, 193.lpp.*). Juridiskajā literatūrā ietverta atziņa, ka: „[..] nodarījumu pret pārvaldes kārtību subjekti ir fiziskas personas, [..] kas vairumā gadījumu nav amatpersonas. Šos nodarījumus parasti izdara personas, kam valsts pārvaldes institūcijās nav dienesta pienākumu un kuras šo institūciju darbību apdraud no ārienes" (*skat. Krimināltiesības, U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre, Rīga, 1999, 294.lpp.*).

[10] Administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

No LAPK 176.panta izriet secinājums, ka minētajā tiesību normā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvu veido:

- administratīvā pārkāpuma objekts – pārvaldes kārtība;
- administratīvā pārkāpuma objektīvā puse – aktīvas darbības, kas izdarītas, apejot normatīvajā aktā noteikto kārtību, un ja šo darbību tiesiskumu apstrīd cita persona, valsts vai sabiedriskais uzņēmums, iestāde vai organizācija, un šo darbību rezultātā nav nodarīts būtisks kaitējums;
- administratīvā pārkāpuma subjektīvā puse – ar nodomu izdarīts pārkāpums;
- administratīvā pārkāpuma subjekts – (atbilstoši LAPK 12.pantam) pie administratīvās atbildības saucama persona, kura ir sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu.

[11] Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 9.pantam valsts pārvalde Ministru kabineta vadībā pilda izpildvaras administratīvās funkcijas (valsts pārvaldes funkcijas), kas sastāv no atsevišķiem pārvaldes uzdevumiem un atbildības par to izpildi.

Tas nozīmē, ka ar noteikto pārvaldes kārtību LAPK četrpadsmitās nodaļas izpratnē ir jāsaprot tiesību normās reglamentēta izpildvaras administratīvo funkciju īstenošana.

Administratīvo pārkāpumu pret pārvaldes kārtību subjekti ir personas, kurām valsts pārvaldes institūcijās nav dienesta pienākumu, un, kuras šo institūciju darbību apdraud no ārienes.

Pieteicējs ir privātpersona, un, rīkojoties pēc saviem ieskatiem ar sev piederošu nekustamo īpašumu, neveic valsts pārvaldes funkcijas, kā arī nerealizē ar normatīvajiem aktiem izpildvarai deleģētus uzdevumus.

Ņemot vērā minēto, izskatāmajā gadījumā nav nozīmes faktam, ka pieteicējs ar savām darbībām ir aizskāris citas personas tiesiskās intereses, jo, neielaižot savu sievu *I.Ē.* un meitu *E.Ē.* Dzīvoklī, pieteicējs nav apdraudējis noteikto pārvaldes kārtību, proti, tiesību normās noteikto izpildvaras administratīvo funkciju īstenošanu. Līdz ar to tiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā iztrūkst LAPK 176.pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma objekts un objektīvā puse, tādējādi pieteicēja darbībās nav konstatējams LAPK 176.pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma sastāvs.

[12] Attiecības starp laulātajiem regulē Civillikuma pirmā daļa „Ģimenes tiesības", tādējādi pieteicēja veiktās darbības privāto tiesību jomā, pārkāpjot cietušās, tas ir, *I.Ē.*, subjektīvās tiesības, nevar tikt traktētas kā patvarība LAPK 176.panta izpratnē.

Visi strīdi, kas izcēlušies laulāto starpā, tai skaitā strīdi par laulāto mantiskajām attiecībām, risināmi vispārējās jurisdikcijas tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

[13] Saskaņā ar LAPK 7.panta pirmo daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar LAPK 272.pantu institūcijai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Ņemot vērā sprieduma [11] punktā izdarīto secinājumu, tiesa atzīst, ka atbildētājs ir nepamatoti atzinis pieteicēju par vainīgu LAPK 176.pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

[14] Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Ņemot vērā to, ka pieteicēja darbībās nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs, pārsūdzētais Lēmums ir atzīstams par prettiesisku un atceļams, bet lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. - 251.pantu, 253.panta pirmo daļu, 289. - 290.pantu un 291.panta pirmo daļu, Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu un 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *G.Ē.* pieteikumu par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 13.septembra lēmuma Nr.D57 31-10 atcelšanu.

Atcelt pilnībā Rīgas domes Administratīvās komisijas 2006.gada 13.septembra lēmumu Nr.D57 31-10 no tā pieņemšanas dienas.

Izbeigt lietvedību *G.Ē.* administratīvā pārkāpuma lietā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnesis (paraksts) M.Birkmanis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis _____ M.Birkmanis
Rīgā, 2008.gada 30.maijā.